

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Doloplazy 50, okr. Prostějov

Doloplazy 50, 798 26 Nezamyslice u Prostějova

Identifikátor školy: 600 119 351

Termín konání inspekce: 21. a 22. září 2004

Čj.:	m3-1214/04-005192
Signatura:	km3ay104

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je jednotřídní předškolní zařízení s celodenním provozem. Kapacita školy je stanovena na 30 dětí. Pro školní rok 2004/2005 je zapsáno 25 dětí, z toho šest na pětidenní docházku v měsíci. Součástí mateřské školy je školní jídelna s kapacitou 30 jídel. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 15:30 hodin.

Mateřská škola je od roku 2003 samostatný právní subjekt, jejím zřizovatelem je Obec Doloplazy. Předškolní zařízení navštěvují i děti z obcí Dobromilice a Víceměřice.

Mateřská škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu, který koresponduje s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (vydaného VÚP Praha, 2001 pod. čj. 14 132/01/22).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
- ❖ materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
- ❖ průběhu a výsledků předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole pracují dvě odborně a pedagogicky způsobilé pedagogické pracovnice. Ředitelka pracuje na celý pracovní úvazek, učitelka na úvazek 0,85. Rozvržení přímé práce s dětmi je účelně stanoveno tak, aby byla pokryta doba pobytu dětí v mateřské škole při zachování maximální bezpečnosti.

Malý kolektiv zaměstnanců mateřské školy umožňuje ředitelce samostatné rozhodování ve vedení lidí i v organizaci provozu školy. V rámci organizace jsou stanovena pravidla fungování zařízení, ředitelka deleguje pravomoci pouze v rámci pracovních povinností. Informace jsou předávány osobním kontaktem a na pedagogických poradách.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky vychází ze stanovených cílů vytyčených ve školním vzdělávacím programu. Hospitace probíhají častými orientačními vstupy do výchovně-vzdělávací práce učitelky, mají pozitivní vliv zpětné vazby na další zkvalitňování práce obou pedagogických pracovníků při realizaci nového pojetí vzdělávacího procesu.

Uplatňování zkušeností z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v praxi zaručuje kvalitativní posun jak v růstu profesionality učitelek, tak i v pojetí práce s dětmi. Spolupráce obou pedagogických pracovníků a jejich snaha po zvyšování svých odborných kvalit má výrazný vliv na kvalitu předškolního vzdělávání.

Úroveň personálních podmínek pozitivně ovlivňuje vzdělávání a výchovu, umožňuje kvalitně realizovat vytvořený vzdělávací program.

Personální podmínky byly hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v 1. poschodí bývalé základní školy. Prostory, které mají děti i pracovnice k dispozici jsou nadstandardně velké, umožňují kvalitně realizovat vzdělávací program.

Děti využívají prostornou třídu, hernu, na třídu navazující sociální zařízení a malou šatnu pro děti. V patře je i školní kuchyně. Nábytek ve všech prostorách školy je starší, ale funkční. Velikost stolků a židliček pro děti však nerespektuje rozdílné antropometrické požadavky, vybavení třídy je méně podnětné pro sociální hry dětí. Ve školním roce 2003/2004 byl pořízen koberec do herny a žaluzie do oken.

U budovy mateřské školy je velká, účelně vybavená a částečně zastíněná zahrada.

Hraček i pomůcek ke hrám i didakticky zacíleným činnostem je dostatek. Jsou starší, ale vzorně udržované. Dětská knihovna obsahuje převážně starší dětskou literaturu, učitelkou knihovnu ředitelka doplňuje aktuální pedagogickou literaturou. Pro realizaci aktivit ve třídě mají učitelky k dispozici elektronické varhany, magnetofon a televizor. Pro pohybové aktivity děti v herně využívají sportovní náradí. Mateřská škola má možnost využívat kopírovací stroj na obecním úřadě.

V oblasti plánování materiálně-technických podmínek mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem. Zastupitelstvo obce posuzuje oprávněnost požadavků ředitelky mateřské školy a zřizovatel zajišťuje realizaci. (Projednání výsledků inspekční a kontrolní činnosti s ředitelkou školy byl přítomen starosta obce.)

Materiálně-technické podmínky pozitivně ovlivňují předškolní vzdělávání zvláště v oblasti prostorových podmínek, vybavení třídy je méně podnětné pro sociální hry.

Materiálně-technické podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Vytvořený vzdělávací program mateřské školy s názvem „Poznávejme svět s pohádkou“ navazuje na kvalitní koncepci předchozích let. Vytvořený vzdělávací program respektuje rámcová pravidla a požadavky na předškolní vzdělávání i konkrétní podmínky mateřské školy, individuální možnosti dětí a potřeby rodičů. Je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy, má stanoveny priority. Vzdělávací program je vytvořen jako otevřený materiál, jsou nastaveny základní evaluační mechanismy pro jeho další zkvalitňování.

Povinná dokumentace je vedena přesně a přehledně. Zápisy v *Přehledu výchovné práce* prokazují promyšlený přístup při naplňování realizovaného programu.

Kontrolní činnost v rámci předškolního vzdělávání je účinná a zpětnovazebná, průběžné hodnocení práce pedagogickými pracovníci napomáhá kvalitnímu naplňování vzdělávacího programu.

Průběh denních činností byl vhodně rozvržen, spontánní činnosti v režimu dne převládaly nad řízenými. Organizace výchovně-vzdělávací práce respektovala potřeby dětí, z hlediska psychohygieny ve věkově smíšené skupině však byla příliš organizovaná hygiena a stolování. Příjem tekutin byl pro děti zajištěn a realizován. Odpolední odpočinek byl organizován formou klidových činností na lehátku. Obě pedagogické pracovnice věnují velkou pozornost rozvíjení emocionálních a sociálních potřeb jednotlivých dětí.

Organizace provozu mateřské školy je postavena na spolupráci s rodinou, *Vnitřní řád školy* stanovuje jak práva rodičů, tak i jejich povinnosti vzhledem k mateřské škole. Učitelky nabízejí dětem přirozený adaptační program i volný vstup rodičů do školních aktivit.

Z dotazníku pro rodiče (zadaného během inspekční činnosti) vyplynula více jak 70 % spokojenost rodičů s informační a poradenskou službou při řešení eventuelních problémů dítěte. Více jak 50 % rodičů bylo spokojeno s možností spolupráce s mateřskou školou při tvorbě programu školy a účasti na akcích a aktivitách školy. Nejlépe rodiče hodnotili úroveň školního stravování (92 %).

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek a jejich profesní zdatnost pozitivně ovlivňují kvalitu práce školy.

Spontánní a řízené činnosti

Plánování spontánních i řízených činností vycházelo z tematicky zacíleného okruhu. Aktuální příprava učitelek ve sledovaných oblastech byla promyšlená, vykazovala znaky posloupnosti, návaznosti a logiky. Bezprostřední příprava činností byla zaměřena na respektování individuálních zvláštností dětí a emoční prožitky v připravených činnostech.

Učitelky záměrně vytvářely podmínky pro sociální hry, ve kterých dávaly podněty pro rozvíjení vzájemného sociálního kontaktu a spolupráce dětí ve dvojicích i ve skupinách. Promyšlená organizace spontánních činností umožňovala dětem uplatnění, aktivní spoluúčast s respektováním individuálního tempa každého z nich, rozvíjení sebedůvěry s učením vzájemného respektování se.

Při všech činnostech učitelky dbaly na emoční zapojení dětí v rámci využití metod aktivního učení. Děti, které v rámci adaptačního procesu hry pouze sledovaly, citlivě a nenásilně vybízely k účasti ve hře a při skupinových zájmových činnostech. Děti si hry volně vybíraly, učitelky do her vstupovaly pouze v případě, že byly dětmi požádány. V ranním komunitním kruhu učitelka navazovala na bezprostřední prožitky dětí, dále je rozvíjela, podněcovala děti k samostatným mluvním projevům. Všechny spontánní činnosti provázela atmosféra důvěry.

Účinná motivace v připraveném prostředí, smysluplnost činností dětí, podporující přístup obou učitelek i konkrétnost a věcnost hodnocení snahy dětí byly výraznými znaky sledovaných spontánních činností.

Řízené činnosti byly organizované převážně v integrovaných celcích, učitelky velice přirozeně a cíleně v činnostech rozvíjely kooperativní spolupráci.

Metod aktivního učení bylo využito méně než ve spontánních činnostech, řízené aktivity měly více charakter dominantního projevu učitelky, vzhledem ke stanoveným cílům byly činnosti zbytečně příliš organizované. Děti měly možnost rozvíjet smyslové vjemy vlastním poznáváním, zkušeností, pokusem a omylem. Atmosféra při všech činnostech byla podnětná a pracovní, pedagogický styl učitelek byl vzhledem k dětem podporující. V povídání o pohádce však byly děti více usměřňovány, poučovány a mentorovány. Učitelky respektovaly z hlediska psychohygieny potřeby dětí, zvláště v rámci adaptačního procesu nových dětí, jednaly s dětmi přirozeně a citlivě.

Samostatné řečové projevy učitelky nenásilně rozvíjely vhodně kladenými otázkami, děti měly prostor, čas a projevíly posluchačský zájem. Byly vedeny k samostatnosti, učitelky přirozeně podporovaly jejich sebedůvěru.

Učitelkami nebyla připravena ani realizována diferencovaná nabídka řízených činností podle obtížnosti vzhledem k věkově smíšené skupině dětí.

Vstupní motivace všech aktivit byla příkladná, průběžná motivace v bloku s pohádkou byla méně účinná, děti ztrácely pozornost a soustředění.

Dominantním znakem působení učitelek byla v pozitivní rovině vedená individuální zpětná vazba vzhledem ke každému dítěti. Pozitivní a kontaktní hodnocení mělo ve spontánních činnostech příkladnou úroveň, v řízených se objevily prvky negativního hodnocení.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností byl hodnocen jako vynikající.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Výrazně dominujícím znakem ve věkově smíšené třídě byly pozitivní mezilidské vztahy mezi dospělými a dětmi, individuální péče o jednotlivé děti na základě dobré diagnostické činnosti učitelek s respektováním jejich individuálních potřeb, zvláště ve spontánních činnostech.

Děti jsou vedeny k pravidelnému cvičení i k turistickým aktivitám v rámci zacílených vycházek do okolní přírody. V ranním cvičení děti prokázaly dobrou schopnost koordinace pohybů a lokomoce při zdravotně zaměřených pohybových aktivitách. U předškolních dětí byl metodicky správně veden nácvik držení kreslicího náčiní a tužky.

Sebeobslužné činnosti vzhledem k datu konání inspekce byly více organizované, úroveň však byla velmi dobrá.

Vzájemnou komunikaci, společenské a kulturní návyky dětí učitelky cíleně podporovaly a citlivým způsobem upevňovaly v žádoucí stereotypy. Úroveň jazykových a řečových dovedností dětí byla přiměřená věku, děti s vadami řeči jsou (na základě provedené depistáže klinickým logopedem) zařazeny do logopedické poradny. Výrazná je spolupráce mateřské školy při následné péči v oblasti upevňování správné výslovnosti dětí v mateřské škole.

Schopnost vzájemné pomoci dětí a spolupráce, i přijetí nejmladších a nových dětí do skupiny, byla v dětech rozvíjena v průběhu všech sledovaných denních činností. Při zacílených činnostech děti projevovaly vysokou míru fantazie a představivosti, učitelky děti podnětně vedly k řešení problémových otázek.

Realizace specifického cíle v oblasti osvojování poznatků o přírodních proměnách a ochraně přírody je prováděna zvláště v průběhu pobytu venku. Děti projevily dobré znalosti o tématu, dovedly logicky postihnout i elementární souvislosti přírodních jevů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola aktivně spolupracuje s rodiči a veřejností v oblasti pořádání společenských a tělovýchovných akcí v obci.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy čj. 20-21 ze dne 10. října 2004
2. Rozhodnutí o změně zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. OŠMT/7853/03 ze dne 29. července 2003 s účinností od 1. ledna 2003

3. Výjimka z maximálního počtu dětí pro mateřskou školu čj. OŠMT/3114/04 ze dne 23. března 2004 pro školní rok 2004/2005
4. Školní vzdělávací program „Poznávejme svět s pohádkou“ bez určení data působnosti
5. Týdenní tematické plány pro školní rok 2004/2005
6. Přehled docházky dětí - školní rok 2004/2005
7. Přehled výchovné práce - školní rok 2004/2005
8. Evidenční listy dětí - školní rok 2004/2005
9. Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2004/2005
10. Sešit pedagogických a provozních porad – 2003/2004, září 2004
11. Zpráva o výsledcích výchovně-vzdělávací činnosti v předškolním zařízení za školní rok 2003/2004
12. Doklad o nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků
13. Kronika mateřské školy
14. Dotazník pro rodiče – mateřské školy (13 dotazníků)
15. Podkladová inspekční dokumentace pro ředitelku mateřské školy
16. Inspekční zpráva čj.132 207/99-11058 ze dne 10. března 1999

ZÁVĚR

Kvalitní personální podmínky, odborná fundovanost učitelek i schopnost přenášet poznatky z dalšího vzdělávání do praxe umožňují cíleně plnit školní vzdělávací program. Ředitelka školy vzhledem k zaměstnancům úspěšně uplatňuje demokratický styl řízení. Výrazně pozitivní klima školy je dáno kvalitním vnitřním prostředím školy, zvláště systémem mezilidských vztahů a spoluprací s rodiči.

Materiálně-technické i prostorové podmínky předškolního zařízení jsou kvalitním zázemím dětem i dospělým, umožňují realizovat cíle školy.

Vhodná organizace pedagogického procesu s využitím progresivních metod prožitkového učení v účinné motivaci a pozitivním hodnocením umožňovaly dětem dosahovat velmi dobrých výsledků v rozvíjení zkušeností a dovedností, poznatků i elementárních postojů. Při spontánních aktivitách děti uspokojovaly své individuální potřeby lépe než při řízených činnostech. Výbornou úroveň dětí projevily v samostatnosti a vzájemných sociálních kontaktech. Děti v mateřské škole nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí.

Od poslední inspekce v roce 1999 došlo u pedagogických pracovníků k výraznému posunu hlavně v oblasti profesionálního pojetí a realizace nových přístupů v předškolním vzdělávání dětí v rámci modelu osobnostně orientované výchovy. Ředitelka pružně reagovala na změnu právní formy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Libuše Vrbová	Libuše Vrbová v. r.

V Prostějově dne 27. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. říjen 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vlasta Matoušková, ředitelka školy	Vlasta Matoušková v. r..

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Západní 72, 796 04 Prostějov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-02	m3-1233/04-005192
Zřizovatel	2004-11-02	m3-1234/04-005192

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány